

Herziene NHG-Behandelrichtlijn Koortslip

Jip de Jong

Overweeg behandeling met valaciclovir alleen bij zeer ernstige klachten.

Foto: Shutterstock

Een koortslip is een veelvoorkomende, self-limiting, recidiverende infectie die wordt veroorzaakt door het herpes simplexvirus. Patiënten vragen hiervoor meestal geen medische hulp. Een koortslip kan lokaal worden behandeld met zinkoxide- of zinksulfaatgel, of met een indifferente crème. Soms kan antivirale crème de genezingsduur iets bekorten.

De NHG-Behandelrichtlijn bespreekt lokale behandeling van een koortslip. De Behandelrichtlijn geeft ook informatie over orale antivirale medicatie en geeft adviezen hoe je besmetting van anderen kunt voorkomen.

RISICOGROEPEN

Bij pasgeborenen bestaat het risico op neonatale herpes, een ernstig ziektebeeld met een hoge mortaliteit. Om het risico op een herpesinfectie te verkleinen, moeten mensen met een koortslip een baby jonger dan drie tot vier weken niet knuffelen of verzorgen.

Patiënten met een gestoord immuunsysteem hebben vaker recidieven. Ook lopen zij een groter risico op een ern-

stiger beloop en complicaties zoals een gedissemineerde infectie.

Bij patiënten met constitutioneel eczeem kan een koortslip in zeldzame gevallen leiden tot eczema herpeticum, een ernstig ziektebeeld, dat gepaard gaat met koorts, malaise, lymfadenopathie en een potentieel fatale gedissemineerde infectie.

LOKALE BEHANDELING

Zinkoxide (wit) of het kleurloze zinksulfaat kan blaasjes sneller laten indrogen. De patiënt kan een indifferente crème of een smeersel als vaselinecetomacrogolcrème proberen om korsten te verzachten. Bij (hevige) pijnklachten kan de patiënt een smeersel met lidocaïne/zinkoxide 5% of lidocaïnevaselinecrème proberen. In de vroege fase, dus zodra de kenmerken van de branderigheid optreedt, kan de patiënt ook lokale antivirale middelen zoals aciclovircrème (5%) proberen. Het effect van antivirale crème lijkt niet veel groter dan behandeling met een indifferent middel.

ORALE BEHANDELING

Overweeg orale behandeling met valaciclovir uitsluitend als de patiënt bij eerdere episodes zeer ernstige klachten had

(uitgebreide laesies, veel pijn, langdurig klachten) en als lokale behandeling onvoldoende effect had.

PREVENTIE RECIDIEVEN

Patiënten kunnen een koortslip soms voorkomen door uitlokkende factoren als zonlicht, stress en vermoeidheid te vermijden en door zonnebrandmiddel te gebruiken met een hoge beschermingsfactor. Overweeg een lange, preventieve kuur met een antiviraal middel alleen bij zeer frequente (meermaals per maand) en hinderlijke of uitgebreide recidieven na voorlichting over de bijwerkingen. ■

LITERATUUR

1. NHG. Herziene NHG-Behandelrichtlijn Koortslip. www.nhg.org/thema/nhg-behandelrichtlijnen.

De Jong J. Herziene NHG-Behandelrichtlijn Koortslip. Huisarts Wet 2018;61(1):50. NHG, afdeling Richtlijnontwikkeling en Wetenschap, Utrecht: dr. J. de Jong, wetenschappelijk medewerker
Correspondentie: j.dejong@nhg.org
Mogelijke belangenverstrengeling: niets aangegeven.